

Aan geadresseerde

Referentie : 2015.105.JK.ek
Behandeld door : J. Kloos
Betreft : Nieuwsbrief 2015
Zwolle : maart 2015

Geachte heer, mevrouw,

De Stichting TBM informeert u graag over een aantal zaken aangaande de teelt van TBM-pootgoed in 2015 en de TBM-organisatie. Er gaat achter de schermen veel veranderen voor de Stichting TBM. De bedoeling is dat u als teler daar geen hinder van ondervindt. Het aardappelteeltvoorschrift is geactualiseerd en ondergebracht in de regelgeving van het Ministerie van EZ. Dat was noodzakelijk omdat per 1 januari 2015 het Productschap Akkerbouw, niet meer bestaat. Voor de teelt van TBM-pootgoed voor de productie van zetmeelaardappel verandert er echter niets. Ook in 2015 hebben zetmeelaardappel telers in het TBM-gebied de keuze voor uitgangsmateriaal uit NAK gekeurd materiaal of door TBM beoordeeld en geregistreerd uitgangsmateriaal van zetmeelrassen. Het aardappelteeltvoorschrift blijft van kracht en het blijft dus toegestaan om pootgoed onder de TBM veldinspectie te vermeerderen, uitsluitend met bestemming voor de nateelt van zetmeelaardappelen voor de aardappelzetmeelindustrie (verwerking tot aardappelzetmeel met GN code 11081300). Wel verandert de financiering van de activiteiten die de Stichting TBM uitvoert. Het Productschap Akkerbouw voorzag daarin via een heffing. Vanaf dit nieuwe jaar zullen de kosten voor de activiteiten direct door de zetmeelketen worden bijeengebracht. In feite verandert er op dit punt voor de individuele teler niets, alleen zal de financiering niet meer door het productschap worden gefaciliteerd, maar door de ketenpartij Avebe. Voor telers die wel gebruik maken van TBM, maar niet aan Avebe leveren, zullen de kosten voor de veldinspectie individueel in rekening worden gebracht.

1. AM

Vanwege de intensieve teelt in het gebied, is het van groot fyto-sanitair belang om alert in de rassenkeuze te zijn. Het TBM-bestuur is bezorgd over het bericht uit Duitsland dat er een vermoedelijke AM-resistentiedoorbraak is gemeld. Dat baart zorgen, omdat door het goede gebruik van AM-resistente rassen in het zetmeelaardappel telend gebied in ons land, de besmettingsniveaus enorm zijn teruggelopen. De nieuwe populatie in Duitsland heeft zich vermeerderd op het ras Seresta. Het is niet te zeggen of de AM-populatie waar het om gaat, zich ook al verspreid heeft in ons gebied. Zeker is wel dat er door deskundigen zorgvuldig naar de ontwikkeling zal worden gekeken en dat het van groot belang is zoveel mogelijk hoog resistente rassen te gebruiken die passen bij de AM-populatie op uw perceel. Aan te raden is om individueel AM-onderzoek te laten doen. Dat is in uw eigen belang en dat van de teelt van zetmeelaardappelen in het TBM-gebied. De Stichting TBM wil u vragen voorzorgsmaatregelen te nemen om gesleep met grond en aardappelen te beperken en als u iets verdachts in het veld waarneemt contact met ons op te nemen.

2. M. chitwoodi

In de survey van de NVWA zijn een aantal besmettingen met M. chitwoodi gevonden. De NVWA heeft als gevolg daarvan een aantal zogenaamde 'aangewezen gebieden' ingesteld. De afzet van NAK gecertificeerd pootgoed uit die gebieden valt onder een speciaal regime van partijbemonstering en -onderzoek. Voor TBM beoordeeld en geregistreerd pootgoed is dat niet aan de orde. Wel is het bestuur bezorgd over de ontwikkelingen. Er wordt ingezet op het veranderen van de Q-status van het organisme naar een kwaliteitsprobleem. Dat is echter een Europees besluit en het zal u niet verbazen dat andere landen niet dezelfde ideeën en belangen hebben als ons land. Hoe lang dat proces gaat lopen is niet in te schatten. Los daarvan blijft het van belang om TBM-pootgoed op zo veel mogelijk vrije grond te telen en preventieve hygiënemaatregelen te nemen om verspreiding te voorkomen. Dat is in het belang van uw eigen onderneming en het gebied als geheel.

Stichting Teeltbeschermingsmaatregelen Zetmeelaardappelen

Postadres: Postbus 240, 8000 AE Zwolle
Secretariaat: Zwartewaterallee 14, 8031 DX Zwolle
Tel.nr.: 088-888 66 66, Fax 088-888 66 60
e-mail: jkloos@ltonoord.nl

3. Bruinrot/ringrot

Snijden van pootgoed voor de teelt van pootgoed, inclusief TBM pootgoed, is niet meer toegestaan. Ook dit is om fytosanitaire risico's in te perken. Het verbod op het gebruik van oppervlaktewater voor irrigatie en het vullen van de tank voor gewasbescherming geldt ook voor TBM-pootgoed. In bruinrotgebieden mogen aardappelen helemaal niet beregend worden met oppervlaktewater. Niet naleven betekent een bruinrottoets door de NVWA en de kosten die daarmee samenhangen. Daarin verandert niets.

4. Wratziekte

In de vijf wratziektekerngebieden met fysio T1 (18) besmetting (omgeving Barger Compascuum, Foxel, Mantinge, Ter Apel en Veendam, zie www.productschapakkerbouw.nl/teelt/wratziekte, (zolang die site nog in de lucht is) mogen alleen rassen met voldoende resistentie tegen fysio 18 geteeld worden. Voor de rest van het gebied geldt dat rassen met voldoende resistentie tegen fysio 2/6 geteeld moeten worden. Ook in de directe omgeving van de kerngebieden is het verstandig gebruik te maken van rassen met voldoende resistentie tegen fysio T 1 (18).

5. Virusziekte

De kwaliteit van het TBM-pootgoed laat een goed beeld zien. De resultaten van het controleveld te Valthermond bevestigen dat. Na een aantal jaren TBM-ondersteuning moet het vrijwillige virusonderzoek nu op eigen kracht verder. ISA Cert NAK AGRO is graag bereid u daarbij van dienst te zijn.

6. Rassenlijst

Zetmeelaardappeltelers in het TBM-gebied hebben de keuze voor uitgangsmateriaal uit NAK gekeurd materiaal of door TBM beoordeeld en geregistreerd uitgangsmateriaal van zetmeelrassen. Andere dan de rassen in onderstaande tabel mogen niet aangeboden worden voor de TBM-veldinspectie.

Achilles *	Avarna *	Dirigent	Karnico	Plasandes	Sarion *	Sophytra
Actaro *	Avaya	Energie	Katinka *	Plasent *	Sassy	Starga *
Albas	Aveka	Eurobona	Kuba *	Plasettie *	Savona	Stefano *
Allure *	Aventra *	Euroflora	Merano *	Plasinka *	Scarlet	Stratos
Altus *	Averia *	Euronova	Mercator	Plasstärke *	Seresta *	Supporter *
Amyla	Axion *	Eurotango	Mercury	Plasuno *	Signum *	Valiant *
Astarte	Belita *	Festien *	Messina	Realist	Simphony	Vebeca *
Aurora *	Benno Vrizo	Kantara	Nomade	Robény *	Smaragd	Vebesta *
Avano	Dartiest *	Karakter *	Novano *	Saprodi *	Sofista *	Vectra

Verwijderd t.o.v. 2014: geen. Toegevoegd t.o.v. 2014: Saprodi.

- TBM-pootgoed mag alleen vermeerderd worden voor eigen rekening en risico, en op percelen behorend bij het eigen bedrijf en gelegen in het zetmeelaardappel telend gebied, met bestemming aardappelzetmeelindustrie (verwerking tot aardappelzetmeel met GN code 11081300).
- TBM-pootgoed mag niet in het handelsverkeer worden gebracht en twee of meer telers kunnen alleen op één perceel TBM-pootgoed vermeerderen als daar een schriftelijke ontheffing van het bestuur voor is verleend.
- In de vijf wratziekte kerngebieden met fysio T1 (18) besmetting (omgeving Barger Compascuum, Foxel, Mantinge, Ter Apel en Veendam, zie www.productschapakkerbouw.nl/teelt/wratziekte (zolang die site nog in de lucht is) mogen alleen rassen met voldoende resistentie tegen fysio 18 geteeld worden (*).

7. Veldinspectie bij niet aan AVEBE leverende telers

Telers binnen het TBM-gebied die niet leveren aan AVEBE maar aan een andere aardappelzetmeelindustrie, kunnen ook onder de TBM-veldinspectie hun pootgoed vermeerderen van de bovengenoemde rassen. Adressen van deze telers zijn echter niet bekend bij TBM. Zij dienen zelf om uitvoering van de veldinspectie te vragen bij ISA Cert NAK AGRO (tel.: 088-6252476, e-mail: info@nakagro.nl) of het TBM-secretariaat (graag voor 20 mei 2015 indienen).

Voor meer informatie bezoek onze website: www.stichtingtbm.nl

Bestuur Stichting TBM

Stichting Teeltbeschermingsmaatregelen Zetmeelaardappelen

Postadres: Postbus 240, 8000 AE Zwolle
Secretariaat: Zwartewaterallee 14, 8031 DX Zwolle
Tel.nr.: 088-888 66 66, Fax 088-888 66 60
e-mail: jkloos@ltonoord.nl